
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۳۶

وودک

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۳۶، «ورد» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «ورد» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «ورد» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۳۶
ریشه	ورد
تعداد تکرار	۱۱
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۵۸

فهرست مشتقات

۱. وَرَدَةٌ (۱)	۷. وَارِدُونَ (۱)	۵. وَارِدَهُمْ (۱)	۳. الْوَرْدُ (۱)	۱. الْمَوْرُودُ (۱)
	۸. وَرَدَ (۱)			
۱۱. وَرَدًا (۱)	۹. وَرَدُوهَا (۱)	۶. وَارِدُهَا (۱)	۴. فَأَوْرَدَهُمْ (۱)	۲. الْوَرِيد (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۴۹. مَدِين (۱)	۳۷. عِلْم (۲)	۲۵. رِيب (۱)	۱۳. جِء (۱)	۱. اَبُو (۱)
۵۰. مَرء (۱)	۳۸. عَمَل (۱)	۲۶. رَسَل (۱)	۱۴. حَبَل (۱)	۲. اَللّٰهُ (۲)
۵۱. مَوء (۱)	۳۹. غَلَم (۱)	۲۷. رَعَى (۱)	۱۵. حَتَم (۱)	۳. اَلِه (۳)
۵۲. نَفَس (۱)	۴۰. قَدَم (۳)	۲۸. سَرَر (۱)	۱۶. حَتَى (۱)	۴. اَمَم (۱)
۵۳. نُوْر (۳)	۴۱. قَرَب (۱)	۲۹. سَقَى (۲)	۱۷. حَصَب (۱)	۵. اَنَس (۲)
۵۴. وَجَد (۲)	۴۲. قَضَى (۱)	۳۰. سَمُو (۱)	۱۸. خَطَب (۱)	۶. اَنَن (۱)
۵۵. وَرَد (۶)	۴۳. قَوْل (۲)	۳۱. سَوَق (۱)	۱۹. خَلَد (۱)	۷. اَوْلَاء (۱)
۵۶. وَسُوْس (۱)	۴۴. قَوْم (۶)	۳۲. سَبَر (۱)	۲۰. خَلَق (۱)	۸. بَشَر (۱)
	۴۵. كَبَر (۱)	۳۳. شَقَق (۱)	۲۱. دَلُو (۲)	۹. بَضَع (۱)
۵۷. وَلِه (۲)	۴۶. كَلَل (۱)	۳۴. شَيْخ (۱)	۲۲. دَهَن (۱)	۱۰. بَثَس (۳)
	۴۷. كَوْن (۳)	۳۵. صَدْر (۱)	۲۳. دَوْن (۲)	۱۱. جَرَم (۱)
۵۸. يَوْم (۳)	۴۸. مَدَن (۱)	۳۶. عَبَد (۱)	۲۴. ذُوْد (۱)	۱۲. جَهَنَم (۲)

فهرست آیات

۱. {هود - ۹۸} یَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمُوْرُوْدُ
۲. {هود - ۹۸} یَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمُوْرُوْدُ
۳. {هود - ۹۸} یَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمُوْرُوْدُ
۴. {یوسف - ۱۹} وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَى هَذَا غَلَامٌ وَأَسْرُوهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ
۵. {مریم - ۷۱} وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا
۶. {مریم - ۸۶} وَتَسُوْقُ الْمُجْرِمِيْنَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَرِدَا
۷. {الأنبياء - ۹۸} إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ
۸. {الأنبياء - ۹۹} لَوْ كَانَ هُوَآءَ آلِهَةً مَا وَرَدُوْهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ
۹. {القصص - ۲۳} وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءَ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ
۱۰. {ق - ۱۶} وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمُ مَا تُوسُوْسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ
۱۱. {الرحمن - ۳۷} فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ